

2023 12/2024 01

ZIŅNESIS

LATVIJAS
NACIONĀLAIS
VĒSTURES
MUZEJS

Skats Rīgas pils kastelā atklāšanas pasākumā. Foto. Jānis Pukītis

3
2024. gada
ieskicējums:
no Brīvības bulvāra
nama uz Rīgas pili

4
Kā gatavojamies
Rīgas pilij?
Ekspozīciju izstrāde
procesā, iezīmējas
nodarbību telpas
apriņķis

6
Dauderos jauna
ekspozīcijas daļa
“(Ne)zūdošais
mantojums”

7
Iznākušas divas jaunas
muzeja sagatavotas
grāmatas

10–13
Muzeja 2023. gada
statistika. Izstādes
“Vainagošanās”
rezumē

14–16
Muzeja
struktūrvienību
būtiskākie
gada notikumi

PABEIGTI BŪVDARBI RĪGAS PILS KASTELĀ

LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS

Pastāvīgā ekspozīcija
Latvijas senvēsture

Livonija

Latvijas teritorija
un iedzīvotāji 16.–18. gs.

Kurzemes un Zemgales
hercogiste 16.–18. gs.

Muiža un muižniecība
17.–19. gs.

Zemnieku tradicionālais
dzīvesveids 19. gs.

Dzīvesvide un ikdiena
19. gs. un 20. gs.
sākumā: bīdermeiera
un jūgendstila interjeri

Tehniskā modernizācija
19. gs. un 20. gs. sākumā

Latvieši 19. gs. otrajā
pusē un 20. gs. sākumā:
nacionālā pašapziņa,
kultūra un sabiedriskā dzīve

Latvijas Republika.
1918–1940
Art Deco interjers Latvijā
20. gs. 30. gados

Latvijas Republikas
okupācija un pievienošana
PSRS. 1940–1941

Totalitāro okupācijas režīmu
represijas pret Latvijas
iedzīvotājiem. 1940–1953

Padomju vara Latvijā:
ideoloģija, pārvalde un
saimniecība. 1944–1989

Ikdienas dzīve Padomju
Latvijā. 20. gs. 60. gadu
dzīvokļa interjers

Latvieši svešumā.
1944–1990

Latvijas Republikas
valstiskās neatkarības
atjaunošana

Pastāvīgās izstāde
"Nauda Latvijā"

"Latvijas valsts dibināšana
un dibinātāji"

Izstādes
"Satversme 100+"
līdz 2024. gada
maiņa beigām

"Krāsainā Latvija"
Latvijas vēsture unikālos
krāsu uzņēmumos
līdz 2024. gada maiņa
beigām

Ceļojošās izstādes
Suntažu vidusskola
"Latvija: Tauta. Zeme. Valsts"
8.01.–19.01.

Vecumnieku tautas nams
"Ceļā uz Latvijas brīvību"
8.01.–26.01.

DAUDERU NODAĻA

Pastāvīgā ekspozīcija
Bingneru villas kungu
istaba

Kārļa Ulmaņa darba
kabinets

Dauderu nama liktenis
padomju periodā un
tapšana par muzeju

"(Ne)zūdošais mantojums"

Līdzņemtais mantojums.
Latvijas apliecināšana
trimdā

Kolekcionāra kabinets

Savrupnoma neredzamā
puse – virtuve

Pastāvīgā izstāde
Gaida Graudiņa kolekcija
Interjera un sudraba
priekšmeti no Gaida
Graudiņa kolekcijas

Izstāde
Mākslinieces Ivetas Šmitas
personālizstāde "Kustībā
esošie"
01.12.2023.–27.01.2024.

TAUTAS FRONTES MUZEJA NODAĻA

Pastāvīgā ekspozīcija
Atmoda–LTF–neatkarība
Parlamentārā revolūcija

Ekspozīcija un izstādes
Brīvības bulvārī 32
POTCPSS
10.00–17.00

Krājums un speciālisti
krātuvē
Pulka ielā 8 pieejami,
iepriekš vienojoties
pa tālr. 67223004

Dauderi Zāģeru ielā 7
POTCPSS
10.00–17.00

Tautas frontes muzejs
Vecpilsētas ielā 13/15
POTCPSS
10.00–17.00

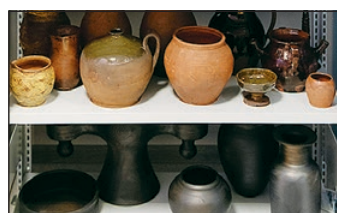
Izmaiņas darba laikā:
23. decembrī 10.00–16.00
24., 25., 26. decembrī slēgts
30. decembrī 10.00–16.00
31. decembrī un 1. janvārī
slēgts

Apmeklē muzeju arī attālināti – virtuālo resursu vietnē

eMuzejs

Pievieno savu stāstu
Gadsimta stāstiem

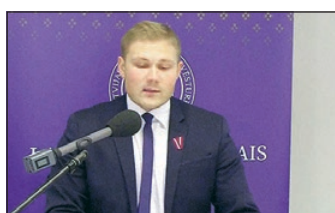
Galerijas un virtuālās
izstādes

Video un audio

Interaktīvās kartes

Lekcijas

Pētījumi un izdevumi

Skolām un ģimenēm

Pievieno savu fotogrāfiju
Gadsimta albumam

MUZEJA PLĀNI 2024. GADĀ

2024. gads muzejam būs ilgi gaidīto pārmaiņu laiks: līdz maija beigām muzejs vēl darbosies pagaidu telpās Brīvības bulvārī, kuras pēc Rīgas pils 2013. gada jūnijā pielāgoja muzeja vajadzībām, bet rudenī plānota atgriešanās vēsturiskajā mājvietā Rīgas pilī ar saistošu pasākumu programmu, kam sekos jauno ekspozīciju iekārtošanas posms.

No janvāra līdz maijam LNVM Brīvības bulvārī 32 darbosies tāpat kā līdz šim, interesentiem piedāvājot Latvijas vēstures ekspozīciju un izstādes “Nauda Latvijā”, “Krāsainā Latvija”, “Satversme 100+”, “Latvijas valsts dibinātāji un dibināšana” un ar tām saistītās ekskursijas un lekcijas. Janvārī divi pasākumi tiks veltīti Latvijas senvēstures posmam – ekskursiju Senioru dienā 10. janvārī 12.00 un sestdien, 20. janvārī 12.00 piedāvās LNVM Arheoloģijas departamenta pētniece Ingrīda Virse –, kā arī izstādes “Nauda Latvijā” tematikai: LNVM Numismātikas nodaļas speciālisti stāstīs par naudas ceļiem mūsu valsts teritorijā 13. janvārī 12.00 un 23. janvārī 17.30.

2024. gada sākumā atvēršanu piedzīvos katalogs “Brunči Latvijā 19. gadsimtā – 20. gadsimta sākumā”, bet pavasarī – izdevums “Krāsainā Latvija”. Gada nogalē savukārt iecerēts klajā laist rakstu krājumu “Rīgas pils vēsture un arhitektūra”.

1. februārī tiks atklāta jauna izstāde “Kurzemes un Zemgales hercogiste un Lietuvas Dižkunigaitija (1561–1795)”, kuru papildinās vairāki pasākumi, savukārt martā muzejs laidīs klajā jaunu izdevumu “Krāsainā Latvija”. Turpināsies ierasto īpašo dienu cikls: Senioru diena ik mēneša pirmajā trešdienā un katra mēneša pēdējā sestdienā kā Bezmaksas diena, kurā bezmaksas apmeklējumā ietilpst arī dalība bērnu nodarbībā “Mazie vēstures pētnieki”.

Kā ierasts, LNVM Brīvības bulvārī 32 atzīmēs Latvijas neatkarības atjaunošanas dienu 4. maijā, bet Muzeju naktī 18. maijā muzejs krāsaināk un vērienīgāk kā ierasts aicinās apmeklētājus pēdējo reizi izzināt muzeja pagaidu pamatekspozīciju.

2024. gada rudenī LNVM no jauna sāks apdzīvot Rīgas pili, gan izrādot krājuma bagātības krietni ierobežotākā apjomā nekā spētu un vēlētos – muzeja rīcībā nonāks tikai aptuveni trešdaļa no LNVM kopumā paredzētās platības, jo pārējās pils kastelas daļas remonts pašlaik nav paredzēts. Atjaunotajās Rīgas pils kastelas telpās muzejs līdz 2024. gada nogalei vispirms piedāvās telpu apskati un atsevišķu norišu programmu, lai izzinātu rekonstruētās telpas, bet 11. un 18. novembrī, kā arī Ziemassvētkos, paredzēti lielāki pasākumi. Plašāka informācija sekos līdz ar ziņām par jauno LNVM zīmolu un informācijas rīkiem – mājaslapu un aplikāciju.

Kamēr muzejs iedzīvosies Rīgas pilī, SIA “DJA” dizaineri būs paveikuši tehniskos un dizaina priekšdarbus, un līdz ar 2025. gadu varēs pilī izvietot iekārtot jauno ekspozīcijas saturu. Pilnvērtīgu darbību Rīgas pilī LNVM plāno uzsākt 2025. gada otrajā pusgadā ar trim jaunām pastāvīgajām ekspozīcijām un atklāšanas izstādi. ●

NOSLĒGUŠIES BŪVDARBI RĪGAS PILS KASTELĀ

11. decembrī tika sperts izšķirošs solis muzeja atgriešanās ceļā Rīgas pilī – svinīgā ceremonijā LNVM direktors Arnis Radiņš saņēma atjaunotās Rīgas pils kastelas daļas atslēgu, kas ne vien bija simbolisks priekšmets, bet arī reāli atvēra durvis muzeja tālākajiem plāniem.

Vēl priekšā Rīgas pils telpu pieņemšanas, apgūšanas un iekārtošanās process, tomēr tagad varam teikt, ka viss notiks pēc plāna: muzeju Brīvības bulvārī 32 varēs apmeklēt līdz 2024. gada 31. maijam, bet pēc tam no oktobra līdz decembra beigām aicināsim ikvienu iepazīties ar Rīgas pili ekskursijās un citos pasākumos. Tad sāksies ekspozīciju tehniskā iekārtošana, lai 2025. gada vasaras beigās muzejs pilnvērtīgi atgrieztos Rīgas pilī ar trim jaunām ekspozīcijām un atklāšanas izstādi. Ceram, ka 2024. gadā sekmīgi norisināsies arī Daugavas gātes rekonstrukcijas darbi.

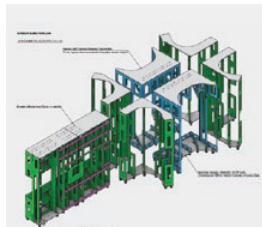
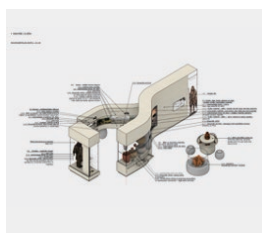
Svinīgajā pasākumā dzirdējām, kā pils kapelas vēsturiskās velvas atveras Uģa Prauliņa īpaši sacerētās "Odas Rīgas pilij" un Rīgas mesas gregorisko dziedājumu skaņās, – tas ļauj domāt, ka kādreizējo apjomu un cēlumu atguvušās pils telpas ir gatavas atkal uzņemt iemītniekus un apmeklētājus. Paldies restaurācijas projektā iesaistītajiem – "Sudraba Arhitektūra", "MARK Arhitekti", VAS "Valsts nekustamie īpašumi", "LNK Industries" un citiem –, kuru darbs teju desmit gadu garumā vainagojies ar izcilu rezultātu! Prieks par to, ka arī no kultūras ministres Agneses Loginas puses tika izteikta apņemšanās turpināt pils restaurācijas procesu, kam vēl gaidāma trešā kārtā. ●

△ Skats no "Valsts nekustamo īpašumu" rīkotā Rīgas pils kastelas atklāšanas pasākuma. Foto: Jānis Puķītis

> Nodarbību telpas koncepcijas un dizaina apspriešana ar Reini Suhanovu un Unu Grants. Foto: LNVM

△ Foto: Jānis Puķītis

△ Fragmenti no izstādes "Straumējot laiku" dizaina un tehniskajiem projektiem. Autors: SIA "DJA"

KĀ APDZĪVOSIM PILS TELPAS 2025. GADĀ?

Viena no muzeja darba prioritātēm 2023. gadā bija veikt Rīgas pilī plānoto ekspozīciju un izstādes "Straumējot laiku" dizaina un tehnisko projektēšanu. Tiek strādāts arī pie bēniņstāva nodarbību telpas risinājumiem – iekārtojums tiek radīts dažāda vecuma bērnu radošai izglītošanai.

Decembrī, kā plānots, visu trīs metu konkursu uzvarētājs – arhitekta Didža Jaunzema vadītais SIA "DJA" – muzejam nodeva ekspozīciju "Līvonijs pils", "Sakrālā māksla", "Rīgas pils vēsture" un izstādes "Straumējot laiku" dizaina projektus, kas ietver visu ekspozīcijas elementu izvietojuma plānus un vizualizācijas tālākajai tehnisko risinājumu plānošanai. Lai gan tie saglabā metu konkursā iesniegto kopējo veidolu un principus, tomēr atsevišķu ekspozīciju sadaļu dizaini tika mainīti pēc digitālo risinājumu, eksponātu atlases vai citu ekspozīcijas elementu precizēšanas. Gada nogalē daļai ekspozīciju iesniegti arī tehniskie projekti vai to daļas; 2024. gadā tie tiks pabeigti, lai sagatavotu dokumentāciju ekspozīciju izbūves iepirkumiem.

Jau vairākus mēnešus LNVM Izglītības un komunikācijas departamenta darbinieki kopā ar māksliniekiem Unu Grants un Reini Suhanovu strādā pie nodarbību telpas risinājumu izstrādes. Jaunāko klašu skolēniem scenogrāfiski interesanti izveidotā telpā būs iespēja izzināt Rīgas pils vēsturi, savukārt vecāko klašu skolēni tiks aicināti iepazīt Latvijas vēsturi no visnenākajiem laikiem līdz mūsdienām. Viens no svarīgākajiem uzdevumiem šajā darba procesā ir noteiktus vēstures laikmetus raksturojošu priekšmetu atlase. Priekšmeti muzeja krājumā tiek meklēti ciešā sadarbībā ar dažādu kolekciju pārzinātājiem – krājuma glabātājiem, lai atrastu interesantākās un raksturīgākās liecības, kas rosina interesi pētīt un darboties. ●

NOSLĒDZIES MUZEJA ZĪMOLA KONKURSS

Gada nogalē noslēdzies LNVM zīmola vizuālās identitātes metu konkurss un pēc sarunu procedūras noslēgts līgums ar konkursa uzvarētāju – SIA “KID Design” (konkursā iesniegtā piedāvājuma devīze “Ritums”). Šis sadarbības ietvaros 2024. gadā plānots izstrādāt LNVM un tā struktūrvienību vizuālo identitāti un zīmola vadlīnijas, Rīgas pils navigācijas sistēmu un veikt citus daudzveidīgus darba uzdevumus, lai muzejs jaunā vizuālā veidolā atsāktu darbību, 2024. gada rudenī atgriežoties Rīgas pilī.

Metu konkursā kopumā bija iesniegti 12 piedāvājumi, no kuriem trīs žūrijas ieskatā labākie metri saņēma prēmijas: bez konkursa uzvarētāja SIA “KID Design” arī SIA “Agency B” (radošā aģentūra “Wunderman Thompson Baltics”, mets “Saruna muzejā”, 2. vieta) un dizainere Rūta Jumīte (mets “Logs uz vēsturi”, 3. vieta). Gan pretendentiem, gan arī žūrijai bija dots grūts darba uzdevums, ko noteica gan paredzētie daudzveidīgie darbu nodevumi (grafiskā zīme, komunikācijas materiāli, suvenīri, navigācija u. c.), gan arī sarežģītā LNVM struktūra ar vairākām darbības vietām, kas vienlaikus darbojas zem kopējā muzeja “lietussarga”.

Žūrijas darbā piedalījās LNVM speciālisti Astrīda Burbicka, Dita Pence, Ģirts Boronovskis, Toms Ķikuts, Latvijas Kultūras akadēmijas lektore un LNVM zīmola attīstības stratēģijas līdzautore Lolita Ozoliņa, Latvijas Nacionālā mākslas muzeja Komunikācijas daļas vadītāja Annija Sauka un mākslinieks Krišs Salmanis.

Turpmākajos mēnešos muzejam un “KID Design” stāv priekšā intensīva sadarbība, lai 2024. gada otrajā pusē jauno zīmola vizuālo identitāti un citus darba rezultātus varētu likt lietā. ●

< 28. decembrī muzeja darba grupu pārstāvji tikās ar SIA “KID Design” un SIA “DJA” dizaineriem, lai saskaņotu turpmāko sadarbības plānu. Foto: LNVM

^ Skats izstādē “Kurzemes un Zemgales hercogiste un Lietuvas Dižkunigaitija (1561–1795)” Šauļos, Lietuvā, 2022. gadā

^ Kurzemes princese Anna. No izstādes “Kurzemes un Zemgales hercogiste un Lietuvas Dižkunigaitija (1561–1795)”

LATVIJAS UN LIETUVAS SASKARSMES PUNKTI – IZSTĀDĒ

Nākamā gada vasaras sākumā LNVM atvadīsies no ekspozīcijas Brīvības bulvārī 32, taču līdz tam interesentiem šajās telpās vēl būs iespēja aplūkot vienu jaunu izstādi – Latvijas un Lietuvas muzeju kopprojektu “Kurzemes un Zemgales hercogiste un Lietuvas Dižkunigaitija (1561–1795)”.

Izstādes mērķis ir iepazīstināt muzeja apmeklētājus ar Kurzemes hercogistes un Lietuvas Dižkunigaitijas vēstures savstarpējiem saskarsmes punktiem un atstātajām pēdām abu valstu kultūrvēsturiskajā vidē. Izstādes kodols tapis Šauļu vēstures muzejā “Aušra”, bet vairums oriģinālo eksponātu nāk no LNVM krātuves dzīlēm. Tāpat izstādē būs skatāmi atsevišķi interesanti priekšmeti no dažādām Lietuvas atmiņas institūcijām, piemēram, hercoga Gotharda vecākās meitas Annas portrets, kura bija precējies ar Lietuvas galma maršalu Albrehtu Radzivilu.

Izstādi Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā paredzēts atklāt 2024. gada februārī un demonstrēt apmeklētājiem līdz maija beigām. ●

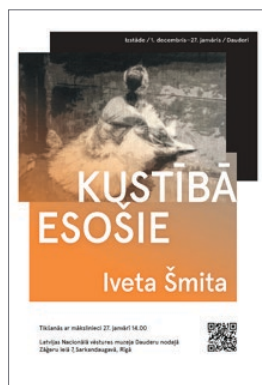

<^ Skati ekspozīcijas
“(Ne)zūdošais mantojums”
jaunajā sadaļā.
Foto: Jānis Puķītis

MANTOJUMS UN REGULĀRIE PASĀKUMI DAUDEROS

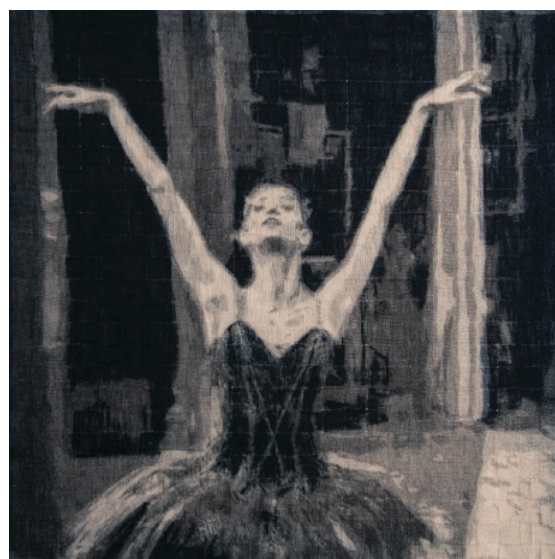
LNVM Dauderu piedāvājums 2024. gadā turpinās pērn iesākto – atjaunināt pamatekspozīciju ar jaunām sadaļām, pulcēt lekciju, ekskursiju un citas padziļinātas informācijas interesentus, kā arī priecēt apmeklētājus ar dažādu žanru mākslas darbu izstādēm.

Dauderu ekspozīcijas “(Ne)zūdošais mantojums” uzmanības centrā ir reprezentatīvi priekšmeti, kas 1918.–1940. gadā apliecināja Latvijas valstiskumu, bet 20. gadsimta okupācijas varu maiņās tika pārvietoti, slēpti vai nodoti aizmirstībai. Atjaunotajā ekspozīcijas daļā starp citiem zudušā un saglabātā kultūras mantojuma stāstiem apskatāma 1939. gadā izgatavotā Kārļa Ulmaņa saņemto dāvanu vitrīna, kurā izvietoti 43 veltījumi Ulmanim, pasniegti viņa ilgās politiskās karjeras laikā. Tāpat atjauninātajā ekspozīcijā muzejs piedāvā izsekot pēc arhitekta Jāņa Rutmaņa meta 1937. gadā Kongresa nama (Lielās Ģildes) zālei izgatavotā Ulmaņa goda krēsla liktenim. Līdz mūsdienām LNVM krājumā bija saglabājušies atsevišķi greznā krēsla dekoratīvie elementi, pēc kuru 3D skenēšanas un zudušo detaļu modeļa izveides tika izgatavots krēsla makets mērogā 1:20, kas līdz ar tā vēstures stāstu apskatāms jaunajā ekspozīcijā. Ulmanim piederējušo priekšmetu stāstus papildina dažādu Latvijas Republikas institūciju un amatpersonu mantojuma likteņstāsti, tostarp ģenerālim Jānim Balodim piederējušo reprezentatīvo dāvanu vēstures līkloči.

^ Izstādes “Kustībā esošie”
afiša. Māksliniece Dita Pence

> Izstādes “Kustībā esošie”
publicitātes attēls.
Foto: Iveta Šmita

Ekspozīcija izveidota ar Latvijas Republikas Kultūras ministrijas atbalstu.

2024. gadā muzejs turpinās aizsākto tematisko lekciju ciklu par Dauderu nama arhitektūru, interjeru, dārzu un parku, par nama saimnieku likteņiem plašā vēsturiskā kontekstā. Lekcijas, kā ierasts, notiks reizi ceturksnī.

Tāpat kā ierasts, notiks arī Brīvsestdienas katra mēneša pēdējā sestdienā: nama, dārza un ekspozīcijas apskate, kā arī dalība gida vadītā ekskursijā visu dienu bez maksas. Tuvākās Brīvsestdienas: 27. janvāris, 24. februāris un 30. marts.

Līdz 27. janvārim Dauderu nama Lielajā salonā skatāma mākslinieces Ivetas Šmitas personalizstāde “Kustībā esošie” – figurālās glezniecības darbos un autortehnikā tapušajos gleznojumos uz zīda atspoguļoti mirkļi no baletdejojāju ikdienas dzīves. Iveta Šmita ir beigusi Latvijas Mākslas akadēmijas vizuālās mākslas nodaļu tekstilmākslā un turpina studēt glezniecību maģistrantūrā. Piedalījies vairāk nekā 15 grupas izstādēs, bijušas arī personalizstādes. Tikšanās ar mākslinieci izstādē notiks 27. janvārī 14.00. ●

MUZEJS IZDEVIS DIVAS GRĀMATAS

Gada beigas muzejam ir ne vien darbīgas, bet arī ražīgas – ar nedēļas starplaiku klajā laisti divi muzeja darbinieku sagatavoti izdevumi, kuriem par pamatu izmantoti izstāžu sagatavošanā gūtie pētījumu rezultāti. Abas grāmatas pieejamas muzeja veikalā Brīvības bulvārī 32, cena 19 eiro.

14. decembrī LNVM Krātuves telpās Pulka ielā 8 tika atvērts jauns muzeja zinātnisko rakstu sērijas krājums “Koks un cilvēks Ziemeļeiropā no senvēstures līdz mūsdienām”. Teju 300 lappusēs lasāmi 27 raksti, kuru autori ir ne tikai vēsturnieki, arheologi un etnogrāfi, bet arī ģeologi un ģeogrāfi, mežzinātnieki un kokapstrādes nozares praktiķi, antropologi, literatūrzinātnieki, folkloristi, muzikologi, mākslas vēsturnieki un citu jomu pētnieki. Plašais tēmu loks – svētie koki un meži, eksporta un tirdzniecības vēsture, koka iedzīves priekšmetu darināšana, Latvijas rūpniecības vēsture vai cita –, apkopots vienā grāmatā, pilnīgāk raksturo cilvēka un koka/meža attiecību īsto daudzpusību gadsimtu gaitā.

Rakstu krājums tapis kā 2022. gada septembrī LNVM notikušās starpdisciplinārās konferences pētījumu apkopojums, tas iznācis ar AS “Latvijas Finieris” atbalstu.

<^ Foto no grāmatu atvēršanas pasākumiem: Landa Lagzdīņa, Jānis Puķītis

Noslēdzot vasaras sākumā vaļā vēro izstādi “Vainagošanās. Arheoloģiskie, etnogrāfiskie un laikmetīgie vainagi Latvijas kultūrā”, kas izpelnījās lielu apmeklētāju interesi, LNVM laidis klajā jaunu izdevumu ar tādu pašu nosaukumu. Grāmatā ietverta lielākā daļa muzejā glabāto un izstādē eksponēto arheoloģisko un etnogrāfisko vainagu, kā arī Latvijas Mākslas akadēmijas studentu izstādei radītās 25 laikmetīgo vainagu variācijas. Pētnieciskie raksti vēsta par vainagu izgatavošanas un nēsāšanas tradīcijām no 6./7. gadsimta mijas līdz pat 21. gadsimtam. Aplūkoti arī restaurēšanas izaičinājumi, ar kādiem sastopas muzeja speciālisti, pūloties saudzīgi atjaunot vēsturisko priekšmetu sākotnējo izskatu.

Izdevuma sastādītājas – Astra Spalvēna, Inita Heinola, Irita Žeiere, mākslinieks un maketētājs – Mārtiņš Plotka, vāka dizaina autore – Dita Pence. Fotografiju autore – LNVM fotogrāfe Landa Lagzdīņa.

Izdevums tapis ar Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstu. ●

> Medaļa, veltīta Gustava II Ādolfa vadītās Rīgas iekarošanas 20. gadadienai. 1641. gads. 1641. gads. Sudrabs, sv. 50,63 g, dm 59,0 mm. Autors S. Dadlers, izgatavotājs H. Vulfs. Kalta Rīgā. LNVM krājums

RĪGAS PILS MONĒTĀS UN MEDAĻĀS

Līdzās gleznām, gravūrām, iespīstām pastkartēm un fotogrāfijām Rīgas pils izteismīgais vizuālais tēls satopams arī uz medaļām un monētām.

^ Latvijas Bankas kolekciju monēta, 5 euro. 2015. gads. "Rīgas pilij 500". Rv. Sudrabs, sv. 26,0 g, 32,0 x 32,0 mm. Autori I. Drulle, I. Libiete. Kalta "Faude & Huguenin SA" (Šveice)

Vienīgā Rīgas pilij speciāli veltītā monēta ir mākslinieku Ilzes Libietes un Ivara Drulles veidotā Latvijas bankas kolekciju monēta, kas tika izkalta Šveices kaltuvē "Faude & Huguenin SA" sakarā ar Rīgas pils piecsimtgadī. Taču gandrīz vai katram maciņā būs bijusi 2014. gada Latvijas Republikas 2 eiro piemiņas monēta ar Rīgas panorāmu, kas tika izlaista, atzīmējot Rīgu kā Eiropas kultūras galvaspilsētu. Tajā Rīgas pilsētas silueta priekšplānā detalizēti attēlota Rīgas pils no ziemeļu puses.

Pētot rūpīgāk, izrādījās, ka medaļu un monētu ar Rīgas pils attēlojumu ir diezgan daudz. Medaļu māksla ir radusies jau 14.–15. gadsimtā Itālijā, bet Latvijas teritorijā tā aizsākās 16. gadsimtā ar Rīgā un Kurzemes hercogistē kaltām medaļām. No šī laika saglabājušos medaļu nav daudz, un starp tām nav zināma neviena ar Rīgas attēlu, kurā būtu redzama arī pils.

17. gadsimtā medaļas kļūst par modes lietu – īpaši daudz tās tiek gatavotas militāru kampaņu, kauju uzvaru, pilsētu pakļaušanas atzīmēšanai. Tas negāja secen arī Rīgai. 20 gadus pēc Rīgas pakļaušanas Zviedrijas varai (1641. gadā) tika izlaista piemiņas medaļa – vācu medaļu meistaram Sebastianam Dadleram (Dadler) pasūtīja medaļas spiedņus, bet medaļu Rīgā kala monētu kaltuves pārzinis Heinrihs Vulfs (*Wulf*). Medaļas aversā ir

^ Medaļa, veltīta Rīgas ieņemšanai 1710. gada 8. jūlijā. Rv. No Krievijas medaļu sērijas "Ziemeļu karš." T. Ivanova un M. Kučkina kopija pēc F. H. Millera medaļas. 18. gs. 2. puse (1781?). Bronza, sv. 54,2 g, dm 47 mm. LNVM krājums

Gustavs II Ādolfs zirgā uz Rīgas fona, kas attēlota no Vidzemes puses. Tieši zem zirga pakava ir redzama Rīgas pils. Pils atveids ir unikāls, jo pils nocietinājumi tajā no Vidzemes (austrumu) puses ir attēloti detalizētāk nekā senākajā zināmajā Nikolausa Mollina 1622. gadā iespīstajā Rīgas un apkārtnes skatā no Vidzemes puses (H. Tūma gravūra no *Mollin N. De expugnatione Civitatis Rigensis. Riga 1622*). Taču nākamajā zināmajā attēlojumā, kas ietverts *Orationum in Rigensi Athenaeo Habitarum Pars Prima cum Memoria Samsoniana ... Francofurti ad Moenum* (1655. gads), Rīgas pils apkārtnes nocietinājumu vaļņiem ir jau citāda konfigurācija.

Stilistiski līdzīgi Rīga no Daugavas puses ir attēlota uz 1654. gadā Rīgā kaltās Kārļa X Gustava piecu dukātu monētas, uz kuras ir kļūdaini gadskaitlis "1645" un iniciāļi SD, kas rāda, ka spiedņi pasūtīti tam pašam slavenajam Sebastianam Dadleram. Taču Zviedrijas karaļa Kārļa X Gustava (1654–1660) zelta medaļai "Karaļa gudrība un drosme" ar Rīgas panorāmu ir jau cits medaļu meistars – Johans Hēns (Höhn).

18. gadsimts Latvijā sākās ar jaunu – Ziemeļu karu, kura spilgtākie notikumi arī ir iemūžināti medaļās. J. R. Engelharta (*Engelhardt*) 1701. gadā gatavotā medaļa veltīta Zviedrijas karaļa Kārļa XII uzvarai pār sakšiem un krieviem Spilves kaujā. Tās reversā uz kara trofeju fona attēlota Rīgas panorāma ar izceltu Rīgas pils siluetu. Savukārt Rīgas kapitulācijai 1710. gadā veltīta Filipa Heinriha Millera (*Müller*) gatavotā medaļa. Tajā attēlotajā Rīgas skatā no Vidzemes puses vienā attēlā it kā sapludināti

▲ 11. att. Medaļa. Centrālais Valsts vēstures muzejs. 1950. gadi. Av. Māls, dm 87 mm. Autors nezināms. LNVM krājums

< Latvijas Republikas 2 eiro piemiņas monēta "Rīga - Eiropas kultūras galvaspilsēta 2014". Rv. 2014. gads. Metālu sakausējums, sv. 8,50 g, dm 25,75 mm. Nacionālās puses attēla autori H. Vorkals un J. Strupulis. Kalta "Staatliche Münzen Baden-Württemberg" (Vācija)

> 13. att. Latvijas Bankas kolekciju monēta, 10 latu. 1996. gads. "Rīga 800: 16. gadsimts". Rv. Sudrabs, sv. 31,47 g, dm 38,61 mm. Autori L. Šēnbergs, L. Franckeviča, J. Strupulis. Kalta "The Royal Mint" (Lielbritānija)

> 9. att. Medaļa, veltīta Rīgas ceļojumu un ekskursiju birojam. 1970.-80. gadi. Bronza, dm 60 mm. Autors nezināms, iespējams, A. Jansons. Kalta kombinātā "Māksla". LNVM krājums

Johana Litena un Marsa grāmatas Rīgas skati: no Litena litogrāfijas paņemts Jēzus baznīcas siluets, bet no Marsa grāmatas – krievu artilērijas attēlojums. Pati Rīgas pils ir tikko samanāma – iespiesta starp Rīgas pilsētu un Citadeli. Vēlāk, 18. gadsimta 2. pusē Timoteja Ivanova gatavotajā šīs medaļas bronzas kopijā pils ir sapludināta kopā ar pilsētu un attēlota kā pilsētas nocietinājumu bastions. Rīgas ieņemšanas 100 gadu jubilejas piemiņai ir gatavota Karla de Leberehta (*de Leberecht*) 1810. gadā kaltā medaļa, kuras reversā redzama Rīgas pils ar dienvidu un rietumu fasādēm un Pulksteņtorņa aizmugurē.

Par latviešu medaļu mākslu var runāt tikai 20. gadsimtā, kuras uzplaukuma aizsākums vērojams 1970. gados, kad aizsākās regulāras mākslas medaļu izstādes. Medaļas ir ne tikai mākslas darbi, bet pilda arī informatīvu funkciju, stāstot par valsti, tās cilvēkiem un apkārtni. Muzeja krājumā ir galvenokārt kombināta "Māksla" tīrāzētās medaļas, uz kurām autors parasti nav norādīts, taču zināms, ka tās lielākoties ir veidojis Arnolds Jansons (1927–1987). Tādas ir Rīgas ceļojumu un ekskursiju birojam un Latvijas Jūras kuģniecībai veltītās medaļas, kur Rīgas pils attēlota priekšplānā. Autors nav zināms arī 1950. gados gatavotajai

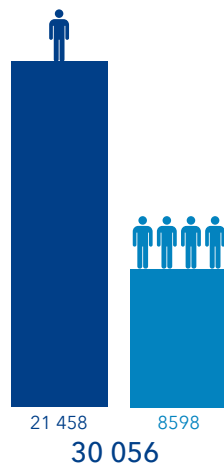
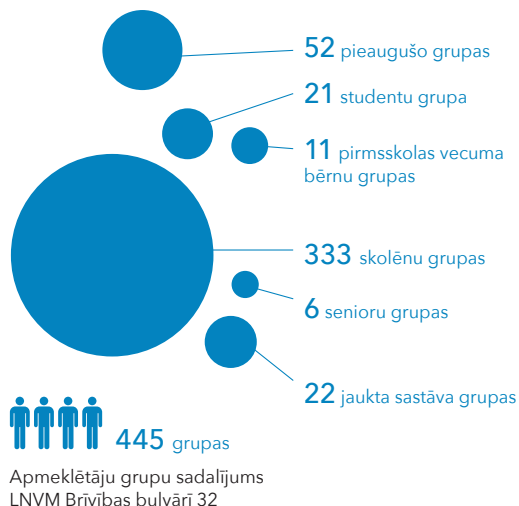

Latvijas Nacionālajam vēstures muzejam veltītajai māla medaļai ar Rīgas pili skatā no laukuma puses. Jā jūsu rīcībā ir ziņas par to, lūdzam atsaukties!

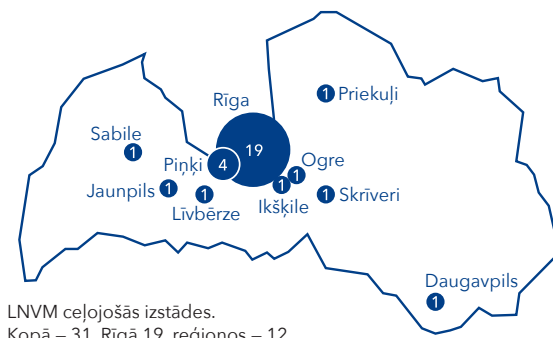
Atgūstot neatkarību, Latvijas Republika Latvijas Bankas personā atguva tiesības laist apgrozībā savu naudu. Vairākās Latvijas Bankas monētās ir redzama Rīgas pils. Bez jau minētajām monētām – Rīgas pilij – 500 un divu eiro monētām – pils redzama kolekcijas monētu sērijas "Rīgas astoņi gadsimti sudrabā" 16. un 17. gadsimtam veltītajās monētās. Lielbritānijas naudas kaltuvē "The Royal Mint" kaltajai 16. gadsimta monētai mākslinieki Laimonis Šēnbergs, Ligita Franckēviča un Jānis Strupulis par pamatu izvēlējušies Sebastiana Mins-tera "Kosmogrāfija" redzamo un senāko zināmo Rīgas skatu ar tajā redzamo Rīgas pili, bet 17. gadsimta monētai – populāro Mateusa Meriāna Rīgas skatu no putna lidojuma.

Mūsdienās Rīgas pils, kurā gadsimtu gaitā ir pieņemti Latvijas zemei un latviešu tautai svarīgi lēmumi un kas vienmēr ir bijis vietējās varas centrs, ir atkal redzama uz viena no valsts neatkarības simboliem – naudas. ●

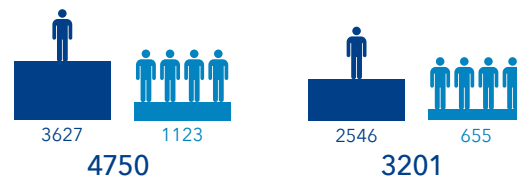
Autori: Laima Kostrica, Anda Ozoliņa, Jānis Ciglis

Apmeklējums individuāli un grupās LNVM Brīvības bulvārī 32

LNVM ceļojošās izstādes.
Kopā – 31, Rīgā 19, reģionos – 12

Apmeklējums individuāli un grupās Dauderos

Apmeklējums individuāli un grupās LTF muzejā

MUZEJA APMEKLĒJUMA STATISTIKA 2023

Kāds muzejam ir bijis 2023. gads no statistikas viedokļa – cik daudz cilvēku viesojušies muzejā, kādi tie bijuši? Vai muzejs joprojām ir populāra zināšanu ieguves vieta skolēniem? Kurp ceļojušas LNVM mobilās izstādes? Vai palielinājies virtuālo sekotāju skaits?

Pērn LNVM Brīvības bulvārī 32 (dati uz 27. decembri) apmeklējuši 30 056 cilvēki, no tiem 21 458 individuāli un 8598 grupās (kopā bija 445 grupas, to sadalījums ir šāds: pirmsskolas grupas 11, skolēnu 333, studentu 21, pieaugušo 52, senioru 6, jauktas 22, bezmaksas 57, tai skaitā invalīdu 7, ārzemnieku 40). Visvairāk apmeklētāju piesaistījusi izstāde "Vainagošanās" (izstādes statistiku lasiet Ziņnesā 13. lpp.).

Muzejā novadīto ekskursiju un muzejpedagoģisko programmu skaits ir 481, no tām 222 notikušas programmas "Latvijas skolas soma" ietvaros, attālināti – 12. Muzejpedagoģisko programmu vidū pieprasītākās bija "Satversme 100+" (50), "Mana Latvija" (49), "Kā dzīvoja senie ļaudis?" (49) un "Senā skola" (35). Ārpus muzeja novadītas 3 lekcijas.

Latvijas vēstures ekspozīcijā un izstādēs kopā novadītas 199 tematiskās ekskursijas, no kurām vispieprasītākās saistījās ar vainagu tematiku (50), Satversmes simtgadi (34), Latvijas vēstures izziņāšanu ekspozīcijā (32), Lāčplēša Kara ordeņa vēsturi (17) un Baltijas valstu nacionālo valūtu jubilejām (15). No Latvijas vēstures ekspozīcijā piedāvātajām ekskursijām uzsvars likts uz Livoniju 13.–16. gadsimtā un Latvijas teritoriju un iedzīvotājiem 16.–18. gadsimtā.

LNVM ceļojošo izstāžu – kopā to 2023. gadā bija 31 – maršruti galvenokārt veduši pa Rīgu (19), bet reģionos pabijušas 12 izstādes.

2023. gadā, sadarbojoties ar pētniekiem un krājuma glabātājiem, muzeja lapām sociālajos tīklos Facebook, X un Instagram sagatavotas pāri par 400 publikāciju, kas veidotas tieši konkrētajam tīklam vai atvasinātas: Facebook to bijušas 452 (salīdzinot ar pagājušo gadu, par 41,7 % vairāk), X – 311, Instagram – 356 (par 32,3 % vairāk). Muzeja virtuālās mājvietas gada laikā apmeklējuši: Facebook – 480 548 lietotāji, sekojāmu skaitam pieaugot par 1452; tīklā X 2023. gadā sasniegti 186 580 lietotāji, tam piepulcējušies 90 sekojāmi. Audzis arī Instagram lapas sekojāmu skaits – līdz gada beigām tas papildinājies ar 215 jauniem cienītājiem, kopā sasniegti 3477 lietotāji.

Muzeja Youtube kanālam šogad ir 503 abonentu un 11 781 skatījumu, populārākie video: "1918. Brīdis pirms Latvijas valsts" (2677 skatījumi), virtuālā izstāde "Brīvības piemineklim 80" (399) un virtuālā izstāde "Izcilākie priekšmeti etnogrāfisko priekšmetu kolekcijā. Tautastērpī" (341). Savukārt muzeja mājaslapā gada laikā viesojušies 120 013 virtuālie apmeklētāji.

LNVM Dauderos (dati uz 20. decembri) pērn apciemojuši 4750 apmeklētāji: 3627 individuāli, 1123 grupās; vislielāko apmeklētāju skaitu – 2394 – muzejs piedzīvojis no aprīļa līdz jūnijam (janvārī–martā 766, jūlijā–septembrī 1116, oktobrī–decembrī 474). Muzeja darbinieki novadījuši 85 ekskursijas un 8 nodarbības "Latvijas skolas somas" ietvaros, sarīkoti 22 pasākumi un 6 lekcijas, atklātas 6 jaunas izstādes.

LNVM Tautas frontes muzejā (dati uz 20. decembri) 2023. gadā sagaidīts 3201 apmeklētājs, no tiem individuāli – 2546, bet grupās – 655. Viesi vesti 42 ekskursijās, novadītas 10 nodarbības (ārpus "Latvijas skolas somas" programmas). Ceļojošā izstāde "LTF – par demokrātisku Latviju!" eksponēta 2 reizes. ●

12 attālināti
222 "Latvijas skolas soma"

481

Novadīto ekskursiju un muzejpedagoģisko programmu skaits

452

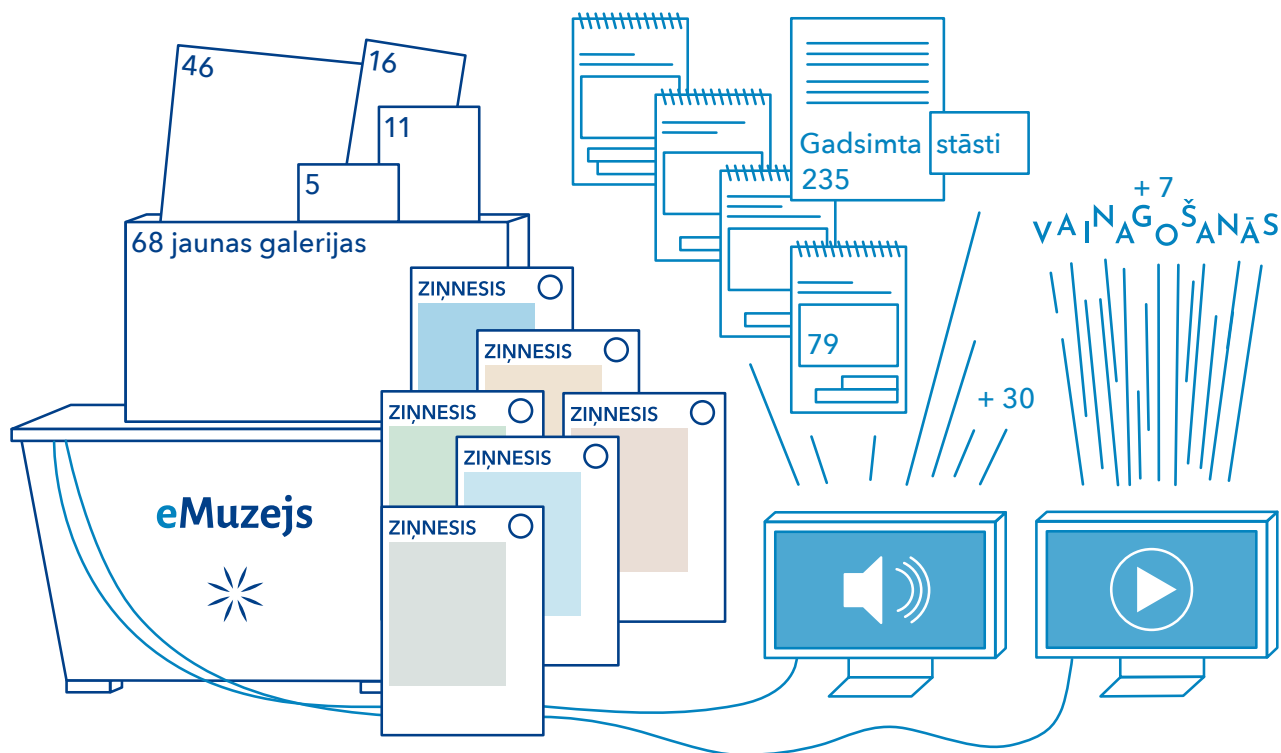

311

356

Publikācijas sociālajos tīklos

PIEAUGUMS eMUZEJA RESURSOS

LNVM digitālo resursu krātuve *emuzejs.lnvm.lv*, kuras galvenais uzdevums ir apkopot muzeja speciālistu sagatavotos dažāda formāta materiālus muzeja krājuma popularizēšanai, 2023. gadā kļuvusi resursu ziņā vēl apjomīgāka.

Sadaļa "Galerijas un interaktīvie resursi" papildināta ar 68 jaunām galerijām, no kurām 48 nu atrodas kādā no galerijām-mapēm. Visvairāk – 16 – galerijas ir papildinājušas jaunizveidoto galeriju-mapi "Pieminekļu valdei – 100". Gana aktīvi piepildītas arī 2023. gada aktuālo izstāžu galerijas-mapes: izstādes "Vainagošanās" mapē rodamas 11 galerijas, bet izstādes "100 gadi: lits, lats krona" – 5. Turpināts papildināt arī iepriekšējos gados izveidoto galeriju-mapi "Rīgas pils vēsture", kura pieaugusi par 5 vienībām.

Aktīvi papildināta arī eMuzeja sadaļa "Video un audio", 2023. gadā pievienojot 30 jaunus resursus. No tiem visvairāk lekciju ierakstu video – 7 – saistīti ar izstādi "Vainagošanās", bet 4 – ar izstādi "Satversme 100+", savukārt 3 – ar Pieminekļu valdes 100. jubileju, bet Dauderu tematisko lekciju cikla mapē pievienoti 3 ieraksti. Videostāstus

papildināja "Seši stāsti par Lāčplēša Kara ordeni", bet intervijas – divas jaunas Daiņa Īvāna intervijas: ar Rolandu Blezūru un Juri Mīsu. Visi video skatāmi arī muzeja *Youtube* kanālā (<https://www.youtube.com/LNVMuzejs>). 2023. gadā visskatītākais video bijis lekcijai "Kurzemes un Zemgales hercogiste – valstiskuma iespējas" (219 skatījumi).

Sadaļa "Pētījumi un izdevumi" 2023. gadā papildināta ar 6 Ziņneša izdevumiem. Sadaļā "Skolām un ģimenēm" pievienotas trīs jaunas uzdevumu lapas, kas izstrādātas izstādei "Vainagošanās".

Arī sabiedrības iesaistes platformas Gadsimta stāsti un Gadsimta albums 2023. gadā aktīvi papildinātas – Gadsimta stāstiem pievienoti 235 stāsti, visvairāk (39) – tēmā "Ģimene. Sadzīves tradīcijas ģimenē un radu lokā". Savukārt Gadsimta albumam pievienoti 79 attēli, no kuriem visvairāk – 38 – papildinājuši laika sadaļu "1953–1985".

Lai esošajai Latvijas vēstures ekspozīcijai veidots ekrānu saturs būtu pieejams arī pēc tās slēgšanas, eMuzejā tika ievietots piecu ekrānu saturs. Videostāstus ar 5 vienībām papildinājis arī savulaik izstādei "Airis, Mozus un radio. Koks Latvijas vēsturē" veidots ekrānu saturs. Arī agrākos gados izdotie muzeja materiāli – "Baltijas brīvības ceļš" (3 daļas), "Ceļā uz Latvijas brīvību" (8 daļas) un "Kokam pa pēdām" papildinājuši eMuzeja publikācijas.

Gada laikā eMuzeju skatījuši 20389 virtuālie apmeklētāji, kā populārākie lejuplādētie materiāli minami: Latviešu tautas tēpi. I Vidzeme (1409 lejupielādes), Latviešu tautas tēpi. II Kurzeme (1179), Latviešu tautas tēpi. III Zemgale. Augšzeme. Latgale (929). ●

^ Skats Andas Ozoliņas lekcijā 11. novembrī.
Foto: Jānis Puķītis

^ Laimas Kostricas stāstījums pie ordeņa. Foto: Jānis Puķītis

> Skats izstādē "Satversme 100+". Foto: Jānis Puķītis

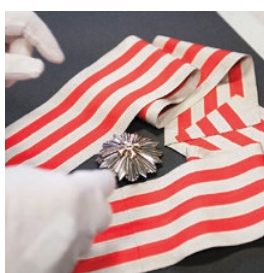
^ Toma Ķikuta vadītā ekskursija Latvijas vēstures ekspozīcijā. Foto: Jānis Puķītis

^ Santas Cerbules vadītā nodarbība "Mana Latvija". Foto: Jānis Puķītis

LIELS APMEKLĒTĀJU SKAITS NOVEMBRĪ

Novembra rosīgākajā laikā muzejā – Lāčplēša dienā un Latvijas Republikas proklamēšanas dienā – muzejs Brīvības bulvārī 32 piedzīvoja lielu apmeklētāju skaita pieaugumu: cilvēki gan pa vienam, gan – lielākoties – ģimenēm bija izvēlējušies atzīmēt valsts svētkus, uzzinot ko jaunu un rosinot to darīt arī bērniem.

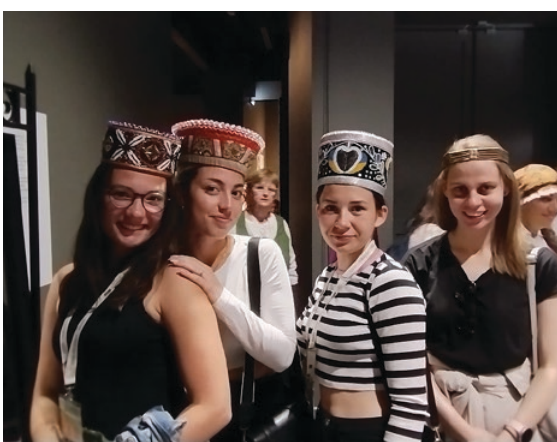
Muzejā tradicionāli bija izstādīts Lāčplēša Kara ordeņa pilns komplekts, muzeja speciālisti – numismāti, vēsturnieki – vairākkārt dalījās stāstījumos par Lāčplēša Kara ordeni, novadīja 5 ekskursijas (Latvijas vēstures ekspozīcijā, izstādēs "Satversme 100+", "Latvijas valsts dibinātāji"), lekciju "Lāčplēša Kara ordeņa tapšanas vēsture" (arī tiešrādē) un 2 nodarbības bērniem, baudot apmeklētāju interesi, zinātkāri un aizrautību darboties. Kopumā abās svētku dienās muzejā viesojās 3089 cilvēki: 363 bērni, 534 skolēni, 631 students, 1076 pieaugušie, 414 seniori, 291 ārvalstu viesis, un lekcijā, ekskursijās un nodarbībās kopā piedalījās 537 apmeklētāji. ●

^ Lāčplēša Kara ordeņa izvietošana eksponēšanai.
Foto: Jānis Puķītis

^ Muzeja apmeklētāji 11. novembrī. Foto: LNVM

^ Skats Anetes Karlsones un Initas Saulītes-Zanderes lekcijā 26. septembrī. Foto: LNVM

> Tikšanās ar laikmetīgo vainagu autoriem un kuratoriem 12. septembrī. Foto: LNVM

> Skats levas Krūmiņas darbnīcā 14. oktobrī. Foto: LNVM

< Izstādē bija iespēja arī pieļaut vainagu atdarinājumus. Attēlā: Dziesmu svētku dalībnieces. Foto: LNVM

^> Latvijas Mākslas akadēmijas studentu jaundarbi izstādē. Foto: Landa Lagzdīņa un LNVM

GODS SIEVIETES ROTAI PUSGADA GARUMĀ

30. decembris ir izstādes "Vainagošanās. Arheoloģiskie, etnogrāfiskie un laikmetīgie vainagi Latvijas kultūrā" pēdējā diena – aizvadīti seši mēneši intensīva darba no izstādes autoru puses un saņemts augsts novērtējums gan no dažādu jomu speciālistu, gan apmeklētāju puses.

Rezumējums skaitļos: no izstādes atklāšanas 20. jūnijā to apmeklējuši 14 955 individuālie apmeklētāji un 1073 viesi grupās, izstādē notikušas 50 tematiskās ekskursijas un 12 pasākumi (lekcijas, darbnīcas, tikšanās ar autoriem). Vislielāko apmeklētāju skaitu izstāde piedzīvoja uzreiz pēc atvēršanas, Dziesmu svētku laikā, kad muzejs bija sagatavojis īpašu pasākumu programmu un piedāvāja bezmaksas ieeju muzejā un pasākumos svētku dalībniekiem (izstāde bija veltīta Dziesmu svētku 150. gadskārtai).

Prieks, ka Latvijas Mākslas akadēmijas pasniedzēji un studenti, ar kuriem kopā izstāde tika veidota, aktīvi iesaistījās arī pasākumu programmā: notika gan tikšanās ar laikmetīgo vainagu autoriem, gan radošās darbnīcas LMA pasniedzēju vadībā. Tieši par vainagu darbnīcām bija vislielākā interese, stipri pārsniedzot iespējamo dalībnieku skaitu.

Izstādē novadīto 7 lekciju ierakstus joprojām iespējams noskatīties un noklausīties gan eMuzejā (emuzejs.lnvm.lv), gan muzeja Youtube kanālā (youtube.com/LNVMuzejs). Kā taustāms un ilgtspējīgs izstādes turpinājums un iemūžinājums drukātā formātā ir decembrī iznākusi grāmata, kas jau kļuvusi par populāru dāvanu gadumijas svētkos (vairāk par izdevumu lasiet Ziņneša 7. lpp.). ●

GADA NOTIKUMU TOP

ADMINISTRATĪVĀ NODAĻA: RŪPES PAR DARBINIEKIEM, TEHNIKU UN PRASMĒM

ARHEOLOĢIJAS DEPARTAMENTS: PILS, VAINAGI UN LAUSKAS

1 Rīgas pils jaunās ekspozīcijas vērienīgie darbi:

lielākā daļa departamenta darbinieku iesaistīta dinamiskās apspriedēs, projektēšanā, priekšmetu atlasīšanā. Nākas domāt par senajiem priekšmetiem vispusīgi, iejusties pētnieka, dizainera un skatītāja lomā. Pārsteidzošs darba ritms šķietami mierīgajā muzejnieku dzīvē! Attēlā: ekspozītu atlase ekspozīcijai Rīgas pili. Foto: Alise Gunnarssone

1 Lietvedība un saziņa: tikām galā ar 359 iekšējās aprītes iesniegumiem, 96 rīkojumiem; saņēmām un nogādājām kolēģiem 463 dažāda satura vēstules; nosūtījām ārpusai 159 elektroniskās vēstules un vismaz tikpat daudz vēstules aploksnēs; sagatavojām un/vai noslēdzām 135 līgumus. Attēlā: Administratīvās nodaļas un Materiāli tehniskā nodrošinājuma departamenta darbinieki. Foto: Jānis Puķītis

2 Personāla jautājumi: apstrādājām 516 iesniegumus, uzrakstījām 320 rīkojumus par atvaļinājumiem, aptuveni 400 rīkojumus personālsastāva jautājumus; organizējām 22 amatu konkursus; darbā pieņēmām 17 darbiniekus, atbrīvojām 16; gādājām, lai ar muzeja līdzfinansējumu 22 darbinieki tiktu pie brillēm un 111 darbinieki - pie veselības apdrošināšanas polisēm.

3 Saimnieciskās rūpes: uzturējām kārtībā 125 datorus, 14 projektorus, 66 drukāšanas ierīces, darbinājam 30 speciālās ekspozīciju multimediju iekārtas; šogad tikām pie 18 jauniem datoriem; bibliotēkā apsaimniekojam vairāk nekā 32 000 izdevumu; sagatavojām un realizējām 12 publiskos iepirkumus, t. sk. sekmīgi noslēgušos 3 metu konkursus un 3 sarunu procedūras - līdz šim nebijušu skaitu gada laikā. Attēlā: Jānis Ķīkulis nodrošina lekcijas tiešrādi. Foto: Jānis Puķītis

4 Jaunas zināšanas un prasmes: mācījāmies par pakalpojumu pārvaldību un pakalpojumu pārvaldībai nepieciešamām digitālajām tehnoloģijām, dokumentu vadības sistēmas NAMEJS ieviešanas projekta darba organizāciju, elektronisko dokumentu arhivēšanu un nodošanu valsts glabāšanā; bibliogrāfisko datu veidošanu, trauksmes celšanas likumu un vēl, un vēl, un vēl... Attēlā: Muzeja bibliotēka un bibliotekāre Anita Saukane. Foto: LNVM

VĒSTURES DEPARTAMENTS: KRĀJUMA PAPILDINĀŠANA

2 Izstāde "Vainagošanās": viena krājuma priekšmetu kategorija - vainagi - izpelnījušies Arheoloģijas departamenta un Etnogrāfijas nodaļas uzmanību, rezultējoties izstādē un publikācijās. Gada garumā vainags atklāja neskaitāmas dimensijas, iedvesmojot māksliniekus, literātus, Dziesmu svētku dalībniekus un muzeja apmeklētājus. Attēlā: izstādes autore Irita Žeiere un Inita Heinola un mākslinieks Ģirts Boronovskis darba procesā. Foto: Landa Lagzdīņa

3 Arheoloģiskie izrakumi Vijciema pagasta "Plītiņos": dažu dienu arheoloģiskie izrakumi Valkas novadā no arheologa viedokļa bija pārsteidzoši, sākot ar pētniecības vietas izvēli - podnieka Dāvja leža darbnīcas vietu - un beidzot ar atradumiem: neskaitāmām keramikas lauskām. Foto: Baiba Dumpe

1 Jaunas vienības krājumā: esam uzņēmuši krājumā ap 3300 priekšmetu - kā katru gadu, tie ir ļoti dažādi un papildina gandrīz visas nodaļā esošās kolekcijas.

2 Dalība pils darba grupās: daļa kolēģu strādā Rīgas pils ekspozīciju darba grupās, krājuma glabātāji aktīvi iesaistās krājuma priekšmetu atlasē ekspozīcijām un izstādēm.

3 Priedaines kolekcija: esam iekļāvuši krājumā no Amerikas latviešu apvienības saņemto likvidētās Priedaines senmantu krātuves kolekciju ar 1590 priekšmetiem. Tajā ir dažādi lietišķās mākslas priekšmeti - rotaslietas, sīkplastika, kļuģu un priežu sakņu pinumi, māla trauki; tekstilijas - segas, dvieļi, galdauti, lakati; tradicionālā apģērba sastāvdaļas - brunci, krekli, villaines, jostas, prievītes, vainagi, zeķes un cimdi, kas darināti laikā no 19. gs. 2. puses līdz pat 20. gs. beigām. Attēlā: daļa no Priedaines kolekcijas cimdiem. Foto Landa Lagzdīņa

ETNOGRĀFIJAS NODAĻA: DIVAS GRĀMATAS UN IZSTĀDE

1 Pielikām cienījamu punktu projektam:

decembra vidū iznākušais starpdisciplinārais rakstu krājums "Koks un cilvēks Ziemeļeiropā no senvēstures līdz mūsdienām" noslēdza projektu, ko LNVN aizsāka 2021. gada novembrī ar izstādi "Airis, Mozus un radio. Koks Latvijas vēsturē", izvērsa starpdisciplināra konferencē 2022. gadā un iemūžināja nupat iznākušajā 27 rakstu krājumā, kurā tematiski dažādie raksti atspoguļo cilvēka un koka attiecību dziļo daudzdimensionalitāti, izgaismojot to vēsturisko, kultūras un ekoloģijas nozīmi. Foto no grāmatas atvēršanas: Jānis Puķītis

2 Sagatavojām vēl vienu krāšņu grāmatu:

visa gada garumā nodaļā ritēja izdevuma "Brunči Latvijā 19. gs. – 20. gs. sākumā" sagatavošanas darbs: 364 sagatavošanas darbs: 364 brunču un to fragmentu fotografēšana, 492 brunču anotēšana, teksta rakstīšana un koriģēšana. Ar VKKF atbalstu grāmata izdota Jelgavas tipogrāfijā. Dažādos grāmatas tapšanas darbos tika iesaistīti gandrīz visi nodaļas darbinieki.

3 Iesaistījāties izstādes "Vainagošanās. Arheoloģiskie, etnogrāfiskie un laikmetīgie vainagi Latvijas kultūrā" veidošanā: sadarbojoties ar kolēģiem no citām muzeja nodaļām un pieaicinot Latvijas Mākslas akadēmijas mācībspēkus, tika organizēts izstādi pavadošo lekciju cikls. Process vainagojās ar decembra beigās klajā nākušo izdevumu, kas veltīts vainagam kā kultūras fenomenam, kurā iekļauti gan izstādē eksponēto vainagu fotoattēli, gan virkne pētniecisku rakstu, gan īpaši vainagiem veltīta dzeja. Attēlā: skats no izstādes atklāšanas. Foto: Landa Lagzdīņa

RESTAURĀCIJAS DEPARTAMENTS: TRIENNĀLE, KVALIFIKĀCIJAS CELŠANA UN VAINAGI

1 Dalība triennālē:

2023. gada 16.–19. maijā Latvijas restauratori organizēja 13. Baltijas valstu restauratoru triennāli "Pārmaiņas, izaicinājumi un sasniegumi", kurā aktīvi iesaistījās LNVN restauratori – gan konferences organizatoru darba grupā, gan palīgu, atbalstītāju un brīvprātīgo rindās. Kopumā muzejs tika pārstāvēts ar 9 dalībniekiem un 6 stenda referātiem. Attēlā: 13. Baltijas valstu restauratoru triennāles organizatoru darba grupas vadītāja Indra Tuņa atklāj triennāli. Foto Mārtiņš Ziders

2 Divas departamenta darbinieces uzlabojušas kvalifikāciju:

Ieva Medne kļuvusi par keramikas, stikla un porcelāna priekšmetu restauratori-meistari, bet Daina Ziemele – par tekstila izstrādājumu restauratori-meistari. Attēlā: Restaurācijas departamenta darbinieki. Foto: Jānis Puķītis

3 Darbs vainagojies izstādē:

restauratoru ieguldījumu vislabāk parāda viņu darbs – šajā gadā tas bija apskatāms izstādē "Vainagošanās". Attēlā: skats restaurācijas procesam veltītajā telpā izstādē. Foto: Landa Lagzdīņa

UZSKAITES NODAĻA: ATMIŅAS STIPRINĀŠANA UN SÓCIALIZĒŠANĀS

1 Sakārtošana:

inventāra grāmatu iesiešana un datora atmiņas papildinājums ar ārējiem diskkiem. Foto: Jānis Puķītis

2 Socializēšanās un saliedēšanās pasākumi

nodaļas ietvaros (un ne tikai) – spokošanās Helovinā un spēļu pusdienlaiki (reizi pāris mēnešos). Attēlā: Spokošanās dalībnieki un iniciatori. Foto: Jānis Puķītis

3 Vadītājas atgriešanās

pēc ilgākas prombūtnes.

NUMISMĀTIKAS NODAĻA: ĒRAS BEIGAS UN NAUDAS IZSTĀDE

1 Šogad jūnijā piedzīvojām vesela laikmeta beigas

– darbu nodaļā un muzejā beidza muzeja ilggadējā Numismātikas nodaļas darbiniece, daudzu pētījumu un izdevumu autore un līdzautore, dr. hist. Kristīne Ducmane. Foto no svinīgā pasākuma: Jānis Puķītis

2 Visi nodaļas darbinieki cauru gadu darbojās starptautiskās numismātikas izstādes "100 gadi: lits, lats, krona" zīmē.

Gada sākumā tai gatavojāties, no 3. marta līdz maija beigām izstādījām LNVN Brīvības bulvārī 32 un stāstījām par to medijiem, tad to pārsūtījām uz Tallinu, Igaunijas Vēstures muzeju, kur tā bija skatāma līdz 10. decembrim, un 18. decembrī savus izstādītos priekšmetus saņēmām atpakaļ. Foto no izstādes: Jānis Puķītis

IZGLĪTĪBAS UN KOMUNIKĀCIJAS DEPARTAMENTS: PIEAUGUMS UN PILS GAIDAS

1 Apmeklētāju skaita pieaugums:

šogad piedzīvojām apmeklētāju skaita palielināšanos, visvairāk muzejs tika apmeklēts Senioru dienās, Dziesmu svētku laikā, izstādē "Vainagošanās", valsts svētkos 11. un 18. novembrī, Muzeju naktī. Pieaudzis arī novadīto muzejpedagoģisko nodarbību skaits (izveidota arī viena jauna nodarbība). Attēlā: Skats Muzeju nakts norisēs. Foto: Landa Lagzdīņa

2 Jauni darbinieki:

rudens sākumā departamenta muzejpedagoģu rindas papildinājuši gan gados, gan prasmēs jauni darbinieki – nupat LU "vēsturniekus" absolvējušie Elza Skutāne un Kristaps Kalējs –, kuru darbošanās jau pamanīta, vērtējot visa muzeja kontekstā (par muzeja balvām un nominācijām lasiet Ziņņeša 19. lpp.). Prieks arī par, iespējams, nākotnes muzeja darbiniekiem – kolēģei Ievai un bijušajai kolēģei Kristīnai piedzīvojuši dēli! Attēlā: Elza un Kristaps.

3

Ceļā uz Rīgas pili: liela daļa šī gada darba un laika tika ieguldīts dažādu projektu sagatavošanai un realizēšanai, muzejam sākot atgriešanos Rīgas pili jau 2024. gada vasarā: radīta koncepcija nodarbību telpai, kas tiek attīstīta kopā ar scenogrāfu

Reini Suhanovu un dizaineri Unu Grants, par konsultanti zīmola komunikācijas stratēģijas izstrādei piesaistīta Lolita Ozoliņa, ar kuru kopā ritēja intensīvs darbs, un departamenta vadītāja Astrīda Burbicka piedalījās žūrijā, kas izvēlējās zīmola identitātes konkursa pieteikumu vērtēšanā (par konkursa rezultātiem lasiet Ziņņeša 5. lpp.). Attēlā: Skats Lolitas Ozoliņas vadītajā darbnīcā par zīmola vērtībām. Foto: Jānis Puķītis

TAUTAS FRONTES MUZEJS: JUBILEJA, KAROGI UN DZEJA

1 Latvijas Tautas frontes dibināšanas 35. gadadienas atzīmēšana,

kuras ietvaros notika pieņemšana pie Latvijas Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča. Foto: Ilmārs Znotiņš

2 Muzeja kolekcijas papildināšana

ar diviem īpašiem sarkanbaltsarkanajiem karogiem – viens gatavots īpaši akcijai "Baltijas ceļš" un otrs 1988. gadā uzvilktis Strenčos.

3 Pasākums "Dzejas reivs", kurā savu dzeju lasīja Emīls Buiķis, Kristeris Rudzītis, Ēriks Palkavnieks, kā arī pie "atvērta mikroфона" tika aicināti citi autori. Foto: LNVN

DAUDERI: MANTOJUMS, LEKCIJAS UN PASĀKUMI DĀRZĀ

1 Jaunā ekspozīcija "(Ne)zūdošais mantojums",

kuras uzmanības centrā ir reprezentatīvi priekšmeti, kas 1918.–1940. gadā apliecināja Latvijas valstiskumu, bet 20. gadsimta okupācijas varu maiņās tika pārvietoti, slēpti vai nodoti aizmirstībai. Foto: Jānis Puķītis

2 Dauderu nodaļas lekciju cikls

par Dauderu nama arhitektūru, interjeru, dāru un parku, par nama saimnieku likteņiem plašā vēsturiskā kontekstā. Lekcijas notika reizi ceturksnī, pulcēja konkrēto tēmu interesentus, un cikla iecere uzskatāma par veiksmīgu jauno darbības virzienu. Šī gada tematiskās lekcijas: profesora, Dr. habil. art. Jāņa Krastiņa lekcija "Dauderu savrupnams Latvijas 19. gadsimta arhitektūras kopainā", Dr. art. Ilonas Auderis lekcija "Dauderu nama logu vitrāžas – zināmā un nojaušamā vēsture", ainavu arhitektes Kristīnas Briķes lekcija-ekskursija, kas veltīta Dauderu parka vēsturei, ēdiena kultūras pētnieces, Dr. art. Astras Spalvēnas lekcija "Mājturība kā daiļa māksla. Ieskatā Dauderu virtuves ekspozīcijā". Attēlā: Skats atjaunotajā Dauderu virtuvē. Foto: Jānis Puķītis

3 Brīvdabas pasākumi Dauderu dārzā

sadarbībā ar kultūrtelpu "Strops" šovasar notika trīs reizes: ieligošanas pasākums ar "Burdons" mūziķiem un zāļu sievu; romantisks koncerts kopā ar stīgu trio "Madara" un zīda apgleznošanas meistarklase; mūziķu kvinteta koncerts, ko papildināja mūzikas terapeites Ivetas Škrabas lekcija un nodarbības. Attēlā: Kultūrtelpas "Strops" mūzikas vakars Dauderu dārzā. Foto: Olga Miheloviča

NOVEMBRA UN DECEMBRA NOTIKUMI ĪSUMĀ

^ No 30. oktobra līdz 10. novembrim Rīgas Čiekurkalna pamatskolā tika demonstrēta LNVM ceļojošā izstāde "Valsts prezidenta institūcija Latvijā". Foto: LNVM

> 8.–17. novembrī izstāde "Ceļā uz Latvijas brīvību" viesojās Rīgas Dizaina un Mākslas vidusskolā. Foto: LNVM

> No 10. līdz 24. novembrim LNVM izstāde "Latvija: Tauta, zeme, valsts" Līvberzes kultūras namā. Foto: LNVM

^ No 6. līdz 10. novembrim LNVM izstāde "Latvija Brīvības cīņu laikā. 1918–1921" izglītoja Rīgas 95. vidusskolas skolēnus un apmeklētājus. Foto: LNVM

> 11. novembrī muzejā pulcējās jauniešu eseju konkursa "Nacionālā identitāte vienotā Eiropā" organizētāji jurists Arvids Dravnieks un Eiroparlamenta deputāte Inese Vaidere un eseju autori, lai atzīmētu labākos darbus un viesotos muzejā. Inese Vaidere pateicās muzejam "par iespēju konkursu aizvadīt, esot ieskauciem Latvijas valsts vēstures liecībās un vērtībās".

< 11. novembrī bērnu dārza "Mazā pupa" audzēkņi Dauderu dārzā atzīmēja Lāčplēša dienu, skatot dzejoļus, dziedot dziesmas un klausoties muzeja darbinieces stāstījumā par Lāčplēša kara ordeni. Foto: LNVM

< No 13. līdz 17. novembrim Rīgas Ķengaraga vidusskolas skolēniem, pedagogiem un citiem apmeklētājiem bija aplūkojama LNVM izstāde "Latvija Brīvības cīņu laikā". Foto: LNVM

> 14. novembrī skolotājas Kadrijašs Beirotēs vadībā muzejā Brīvības bulvārī 32 viesojās Rīgas 6. vidusskolas sākumskolas skolēni un atstāja šādu emocionālu vērtējumu: "Latvijas svētku nedēļā TIK daudz darāmā! [...] Grēks neaiziet uz Latvijas Nacionālo vēstures muzeju, kur izstāsta par Latviju un var apskatīt visu-ko kopš seniem laikiem! Tik vērtīgi, ka katram tā ir iespēja ieraudzīt to, kas viņu var aizraut, ieinteresēt. Kāds pamana ābeci ar citādiem burtiem. Kāds

mēģina izlasīt veco druku. Kāds Ojāra Vācieša dzejoli pie Brīvības pieminekļa attēla: "Paskat! Tieši vakar runājām! Būtu 90!..." Kāds pamana Čaksti naudas zīmē, kāds - ieroci ar

noīsinātu stobru. Kāds - ka "Manai vecmāmiņai arī tāds krēsls!! Tieši tāds pats!!!", - un atkal mums ir viela sarunai un pārdomām." Foto: Kadrija Beirote

< 17. novembrī LNVM muzejpedagoģs Kristaps Imants Kalējs Rīgas Kultūru vidusskolas audzēkņiem vadīja nodarbību "Latvijas valsts dibinātāji". Foto: Rīgas Kultūru vidusskola

> 17. novembrī muzejā viesojās t. s. Karoga grupas pārstāvji, lai dalītos atmiņās par 35 gadus seniem notikumiem – sarkanbaltsarkanā karoga pacelšanu Rīgas pils Svētā Gara tornī 1988. gada 11. novembrī. Attēlā: grupas pārstāvji izstādē "Satversme 100+!". Foto: LNVM

< 21. novembrī muzejpedagoģi uzstādīja izstādes "Latvija Brīvības cīņu laikā" un "Patiesība par Lielvārdes jostu" Rīgas Klasiskajā ģimnāzijā, kur tās bija skatāmas līdz 8. decembrim. Foto: LNVM

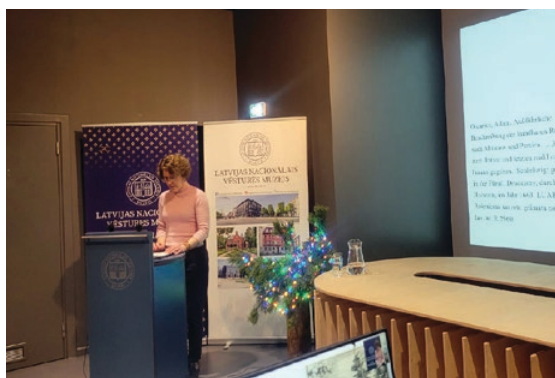
< 25. novembrī, Dauderu Brīvēstdienā, apmeklētājiem bija iespēja iepazīt nama vēsturi, kā arī nupat atjaunināto ekspozīciju. Plkst. 14.00 sākās Dr. hist. Toma Ķikuta lekcija par laiku no 1937. līdz 1940. gadam, kad Dauderu savrupnams tika labiekārtots kā vērienīga toreizējā autoritārā valsts vadītāja Kārļa Ulmaņa vasaras rezidence. Lekcijai sekoja ekskursija atjaunotajā ekspozīcijas daļā "(Ne)zūdošais mantojums", kas tieši saistīta arī ar Ulmaņa dzīves periodu Dauderos 1930. gadu beigās. Foto: Olga Miheloviča

< 1. decembrī Dauderos viesojās ainavu arhitekte Kristīna Briķe kopā ar kolēģiem – Dauderu parka projektētājiem un ierīkotājiem. Pēc ekskursijas Dauderu namā muzeja darbiniekiem bija iespēja uzkāpt Dauderu parka mākslīgajās pilsdrūpās, kuru atjaunošanas darbi drīz tiks pabeigti. Foto: Olga Miheloviča

^ 6. decembrī LNVM Brīvības bulvārī 32 ar noslēguma darbu prezentāciju un apliecinību saņemšanu noslēdzās Latvijas Kultūras akadēmijas profesionālās pilnveides kurss "Muzeja darbības pamati". Kurša vadītāju vidū bija arī LNVM galvenais mākslinieks Ģirts Boronovskis (attēlā pa labi). Foto: LKA

> Turpinot tematisko pasākumu ciklu, 16. decembrī Dauderos notika ēdiena kultūras pētniecība, Dr. art. Astras Spalvēnas lekcija "Mājturība kā daiļa māksla. Ieskats Dauderu virtuves ekspozīcijā", kurā varēja uzzināt, kā 19./20. gadsimta mājā strauji mainījās Rīgas turīgo iedzīvotāju mājas dzīve, ko ietekmēja gan tehnoloģiskā modernizācija, gan zinātnes attīstība, gan uzskatu un vērtību maiņa sabiedrībā. Foto: Olga Miheloviča

^ 19. decembrī pasākumu ciklu izstādē "Vainagošanās" noslēdza divas lekcijas, kurās tika skatītas etnogrāfiskajos materiālos atrodamās liecības par vainagu lietojumu kāzās un vainagu atspoguļojums folkloras materiālos. Attēlā: lektore Sanita Kalna. Foto: LNVM

^ 12. decembrī Brīvības bulvārī 32 Saldus pamatskolas 4. klašu skolēniem tika novadītas nodarbības "Senā skola" un "Kā dzīvoja senie ļaudis". Skolotājas atsauksme Facebook tīklā ir šāda: "Divas brīnišķīgas un izzinošas muzejpedagoģiskās nodarbības Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā. [...] Salīdzinot skolu mūsdienās un senāk, pārsteigums bija krīta

tāfelītes, tupēšana uz zirņiem un tas, ka skolas gadus kādreiz skaitīja pēc ziemām. Savukārt, izzinot seno ļaužu dzīvi, bērniem patika praktiski darboties ar arheoloģisko priekšmetu kopijām: māla trauku fragmentiem, krama rīkiem, bronzas cirvjiem, akmens laikmeta priekšmetiem – harpūnām, maksšķerāķi un bultu galu." Foto: Saldus pamatskola

BALVAS UN MŪZIKA GADA NOSLĒGUMĀ

18. decembrī Muzeju krātuves Saieta telpā notika tradicionālais LNVM Ziemassvētku pasākums. Muzeja darbinieki no visām struktūrvienībām un nodaļām neformālos apstākļos rezumēja gadā paveikto un baudīja muzikālu priekšnesumu.

Pasākumu ievadīja LNVM direktors Arnis Rādiņš, atgādinot par nākamajā gadā gaidāmajām lielajām pārmaiņām – muzeja izstāžu un ekspozīciju daļas pārceļšanos no Brīvības bulvāra 32 uz Rīgas pili un ar to saistītiem procesiem (vairāk lasiet Ziņneša 4. lpp.). Turpinājumā tika apbalvoti muzeja iekšējā balsojumā izvēlētie darbinieki, kuri vērtuši muzeja dzīvi labāku un iedvesmojuši uz to citus: Gada debija – Mārtiņš Strautiņš un Kristaps Kalējs, Gada inovators un Gada seja – Toms Ķikuts, Gada aktīvis – Astrīda Burbicka, Gada miers – Ģirts Boronovskis.

Tika atzīmēti arī tie muzeja speciālisti, kuri gada laikā palīdzējuši tapt publikācijām sociālajos tīklos – būtiskam muzeja publicitātes un komunikācijas

kanālam. Par plašāko auditoriju sasniegšanām publikācijām muzeja Facebook lapā atzinību saņēma to autori: Gunita Baumanē (Apsveikums Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja 250gadē, 98 862 skatījumi), Mārtiņš Vāveris un Kristaps Kalējs (Seši videostāsti par Lāčplēša Kara ordeni, 4. stāsts, 48 339), Sintija Reča (Galdi Etnogrāfijas nodaļas kolekcijā, 43 186), bet Inita Heinola un Irita Žeiere saņēma speciālbawu par vislielāko publikāciju skaitu vienā sērijā. Apjomīgāko auditoriju muzeja Instagram lapā bija sasniegusi Zanes Lāces veidotā publikāciju sērija "Toreiz un tagad", bet Youtube kanālā – Mārītes Jakovļevas lekcija par Kurzemes un Zemgales hercogistes valstiskuma iespējām.

Nobeigumā aptuveni stundu klātesošos priecēja starptautiski pazīstamā un godalgotā pianista, laba LNVM Tautas frontes muzeja nodaļas drauga Andreja Osokina Andreja Osokina virtuozā un emocionālā klavierspēle (paldies Rakstniecības un mūzikas muzejam par koncertflīģeļa palienēšanu!). ●

^ Foto: Jānis Puķītis

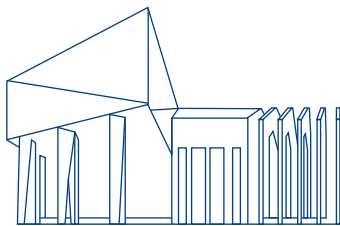
LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS

Brīvības bulvāris 32,
Rīga, LV-1050
Tāl. 67221357
e-pasts: info@lnvm.lv

Nacionālais vēstures muzejs ir trešais vecākais muzejs Latvijā un vienīgais Latvijas vēstures muzejs pasaulē. Kopš dibināšanas 1869. gadā LNVM ir kļuvis par lielāko latviešu tautas muzejisko vērtību krātuvī – tā kolekcijās ir vairāk nekā miljons priekšmetu: arheoloģiskajos izrakumos iegūtas senlietas, rotu un monētu depozīti, tautastērpi, tradicionālie darbarīki, tautas lietišķās mākslas darinājumi, sadzīves priekšmeti, fotogrāfijas, dokumenti, kartes, gravīras, gleznas. LNVM organizē izstāžu darbību Latvijā, veido ceļojošās izstādes, sadarbojas ar Latvijas skolām, iestādēm, izdod rakstu krājumus un citas publikācijas. Pēc Rīgas pils renovācijas uzsākšanas un postošā ugunsgrēka 2013. gada jūnijā LNVM pamatekspozīcija un izstādes atrodas pagaidu telpās – namā Brīvības bulvārī 32 (kopš 2014. gada 15. maija).

www.lnvm.lv
www.emuzejs.lnvm.lv

   LNVMuzejs

MUZEJU KRĀTUVE

LNVM krājums, speciālisti,
administrācija

Pulka iela 8,
Rīga, LV-1007
Tāl. 67223004
e-pasts: muzejs@lnvm.lv

Muzeju krātuvē ir izvietots LNVM krājums, strādā muzeja administrācija un speciālisti. Muzeju krātuve ir Baltijas mērogā unikāla, augstākajām drošības un muzeja vērtību uzglabāšanas prasībām atbilstoša celtnē, kurā tiek uzglabāti, dokumentēti, restaurēti un eksponēti vairāk nekā divi miljoni Nacionālā muzeja krājuma vienību.

TAUTAS FRONTES MUZEJA NODAĻA

Vecpilsētas iela 13/15,
Rīga, LV-1050
Tāl. 67224502
e-pasts: tfm@lnvm.lv

Tautas frontes muzeja nodaļa ir viena no Latvijas jaunāko laiku vēstures liecību krātuvēm, kur atrodams unikālu priekšmetu un dokumentu kopums. Muzejs vēstī par Latvijas tautas neatkarības centieniem 20. gadsimta nogalē, kas tautas atmiņā iemūžināta kā Trešā atmoda, tas glabā vēsturiskās liecības par lielāko Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanas perioda tautas kustību – Latvijas Tautas fronti, atainojot Atmodas laika vēsturiskos procesus, notikumus un dalībniekus.

 LNVM Tautas frontes muzejs
 [frontes_muzejs_LNVM](https://twitter.com/frontes_muzejs_LNVM)
 [tautas_frontes_muzejs](https://www.instagram.com/tautas_frontes_muzejs)

DAUDERU NODAĻA

Zāgeru iela 7,
Rīga, LV-1005
Tāl. 67392229; 67391780
e-pasts: dauderi@lnvm.lv

Muzeja nodaļa izvietota vēsturiskā ēkā Sarkandaugavā – bijušā "Waldschlösschen" īpašnieka Ādolda fon Bingnera ģimenes villā. No 1937. līdz 1940. gadam tā kalpoja par Valsts un Ministru prezidenta Kārļa Ulmaņa vasaras rezidenci. Pateicoties trimdas mecenāta un kolekcionāra Gaida Graudiņa ieinteresētībai, 1990. gadā tika izveidots Latvijas Kultūras muzejs "Dauderi". 2010. gadā muzejs kļuva par LNVM nodaļu. Dauderu nodaļa ne vien piedāvā izstādes un nodarbības, bet arī izīrē telpas un brīvības teritoriju dažāda rakstura pasākumiem.

 [dauderi.lnvm](https://www.facebook.com/dauderi.lnvm)
 [lnvm_dauderi](https://www.instagram.com/lnvm_dauderi)

BUDŽETA UN FINANŠU NODAĻA
finanses@lnvm.lv

ADMINISTRATĪVĀ NODAĻA
irina.zeibarte@lnvm.lv

ZINĀTNISKĀ BIBLIOTĒKA
biblioteka@lnvm.lv

MATERIĀLTEHNISKĀ
NODROŠINĀJUMA
DEPARTAMENTS
martins.strautins@lnvm.lv

ARHEOLOĢIJAS DEPARTAMENTS
arheologija@lnvm.lv

VĒSTURES DEPARTAMENTS
vesture@lnvm.lv

VIDUSLAIKU, JAUNO
UN JAUNĀKO LAIKU VĒSTURES
PĒTNIECĪBAS NODAĻA
imants.cirulis@lnvm.lv

DAUDERU NODAĻA
dauderi@lnvm.lv

TAUTAS FRONTES MUZEJA
NODAĻA
tfm@lnvm.lv

ETNOGRĀFIJAS NODAĻA
etnografija@lnvm.lv

NUMISMĀTIKAS NODAĻA
numismatika@lnvm.lv

UZSKAITES NODAĻA
zane.buza@lnvm.lv

IZGLĪTĪBAS UN KOMUNIKĀCIJAS
DEPARTAMENTS
info@lnvm.lv

RESTAURĀCIJAS DEPARTAMENTS
restauracija@lnvm.lv